



## ԱՄԱՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

**Հունիսի 12-ին, երկուշաբթի օրը, ժամը 11-ին, Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ, հոգևոր ճեմարանի հանդիսությանց դաჩինում տեղի ունեցավ 1976—1977 ուսումնական տարվա ամավլերջի հանդիսությունը, որին ներկա էին Մայր տաճարի լուսարարապետ տ. Հովհան եպս. Սահմուրյանը, ս. Գեղարդ վանքի վանահայր տ. Վահան եպս. Տերյանը, Մայր Արքունի միաբանությունը, ճեմարանի դասախոսական կազմը և ուսանողությունը, մայրավանքի պատունելույթյունը և այլ հրավիրածներ:**

Սկզբում է հանդիսությունը թիվ արտասանված Տերունական աղոթքով, որին հաջորդում է Հայաստանի պետական հիմնի նվազը:

Հոգևոր ճեմարանի փոխտեսուչ տ. Անահիա վոր. Արարաջյանը կատարում է ամսվերջի հանդիսության բացումը:

Այսուհետև ճեմարանի երգչախումբը կատարում է գեղարվեստական բաժնի ծրագրը՝ բաղկացած խմբերգերից, արտասանություններից և մենանվագներից:

Երգչախումբը ոգևորությամբ կատարում է «Ծեմարանի քայլերգ»-ը, «Էջ Միածինն ի Հօրէ», «Որք զարդարեցին» շարականները, «Հոդալլո», «Հոյ նար» (Կոմիտաս—Համբարձում Բերբերյան), «Մայր տաճարին» (խոսք և երաժշտություն՝ Սամվել Գեղորգյանի), «Ալագյազ և քեզի մեռնիմ» (Կարա-Մուրզա) խմբերգերը:

Գ լարանի ուսանող Բյուզանդ սրբ. Գալաջյանը, ի դեմս հոգևոր ճեմարանի ուսանողության, կարդում է Հայոց Հայրապետին ուղղված որդիական երախտագիտության և շնորհակալության շերմ ուղերձ:

«Ավարտվել են արդեն դասերը, և մեր՝ ճեմարանականներին հոգիները լի են բերկրանքով ու խանդավառությամբ, քանի որ հաջորդությամբ ենք պսակել այս ուսումնական տարին ևս»: Նա, խոսքը ուղղելով տեսական և դասախոսական կազմին, ասում է. «Մենք զգում ենք և գիտենք, որ դուք հոգևոր եք կապել մեզ՝ ճեմարանականներին հետ, և ես ուսանողության անունց վստահեցնում եմ ձեզ, որ հավատաք մեզ, որ ձեր հոգևոր և ջանքերը ի դերն չեն անցնեն: Ձեր ճակատի քարտուղարությունը մեր կյանքի գարունը ապրող երիտասարդներին հոգիներում և ուղղելուն պիսի լինեն թարմ ու կենդանացած: ...և միշտ ու միշտ հրահրելու մեզ, որ աշխատենք հանուն մի վեհ նպատակի, հանուն Հայաստանյաց եկեղեցու հոգևոր սպասավորության և պայծառության: ...Եվ դուք, սիրելի դասախոսներ, անխնան և անդով կերպով աշխատում եք և մեր հոգիներում ցանոս ու աճեցնում պարտականություններ այնպիսի հիենալների, ինչպիսիք են՝ հայրենի հող, մայրենի եկեղեցի և հայ ժողովուրդ:

Մենք գիտենք մեր պատմությունից, որ մեր բարի և շինարար ժողովուրդը միշտ ստեղծագործել է իր ներ օրերին, քանի որ անցյալում մայրամուտ է եղել Հայաստան աշխարհում, և կրել է օտարի դաժան լուծը, իսկ այսօր արշալույս է Հայաստանում, և մենք՝ հայորդիներս, առաջ գնալով հիմնավորելու ներ մեր գոյությունը: Այստեղից է սկիզբ առել հայ դարությունը: Ցուրաքանչյուր ճեմարանական զգում է իր մեջ, որ ինքնի է շարունակելու այդ մեծ գործի մի մասը՝ հովանավորությամբ աստվածա-

նիմն Մայր Աթոռին և այս սրբազն հաստատության»:

Ապա Ա. լարանի ուսանող Վահրամ Տերությանը, Հովհաննես Գրիգորյանը (Գ. դասարան), Արա Ծովոյանը (Ա. լարան), Հրաչ Օղոմյանը (Ա. լարան), Վաշագան Ավետիքյանը (Ա. լարան), Արա Տագետյանը (Ա. դասարան), Վաշե Բողոքյանը (Ա. դասարան), Վարդգետ Ավագյանը (Գ. դասարան) հանդես են գալիս հայերեն, ուստի են, անգլերեն արտասանություններով և դաշնամուրային մենանվագներով:

Անոնետև հանդես եկալ հոգևոր ճեմարանի տեսուչ առ Հովհաննես ավագ քհն. Մարտրդանը՝ 1976—1977 ոստմնական տարվա հաշվետու գեկուցումով՝ ներկայացնելով մեկ տարվա համառոտ, բայց ամրողական պատկերը հոգևոր ճեմարանից հերև տարվող ոստմնական-դաստիարական աշխատանքների:

Իր գեկուցագրում տեսուչ հայրը ներկայացրեց 1976—1977 ոստմնական տարվա ոստմնողների թիվը՝ ըստ լարանների և դասարանների.

Գ. լարան՝ 5 ոստմնող

Ա. լարան՝ 6 »

Գ. դասարան՝ 8 »

Ա. դասարան՝ 6 »

Ոստմնողներից 17-ը օտարանիպատակներ են՝ Լիքանանից, Միրիայից, Ռումինիայից, ԱՄՆ-ից, իսկ մնացածը՝ Հայաստանի և հարևան եղբայրական հանրապետություններից ու Հրանտիկից:

Այս տարի ճեմարանը չի ունեցել Բ լարան և Բ դասարան:

Իրենց ճեմարանական ոստմն արդեն ավարտել են Գ. լարանի 5 ոստմնողներ, որոնցից երկուսը, հայոց լեզվի ավարտական գրավորից ձախողվելու պատճառով, չեն մասնակցել քննություններին: Տեսչությունը հիշյալներին հնարավորություն կուտանանությունները հնանձնելու առաջիկա ուստմնական տարվա վերջին:

Նախկին շրջանավարտ ոստմնողներ Միսակ սրբ. Մարգարյանը, Կիրակոս սրբ. Հովհաննեսը և առ. Թաղենոս քհն. Ավագյանը իրենց ավարտական քննությունները հնանձնեցին այս ոստմնական տարվա վերջին:

Այս տարի էլ ճեմարանի դասախուական կազմը գլխավորել է Վեհափառ Հայրապետը: Հոգևոր ճեմարանի տեսչական և դաստիարական կազմում տեղի են ունեցել որոշ փոփոխություններ: Վեհափառ Հայրապետի բարեհան կարգադրությամբ հրավիրվել են նաև նոր դասախուական պատմական գիտությունների թեկնածու դոցենտն Սիմոն Կրկաշարյանը՝ որպես հայ ժողո-

վրդի պատմության դասախուական կազմելու պատույան և Միքայել սրբ. Ջեյանը՝ որպես անգլերեն լեզվի դասախուական և Հենրի Բալլանը՝ որպես վերակացության Վարձապետի համարանք մենամարտի փոխության պաշտօն հանձնելուց առ Անանիա վրդ. Արարածանին, որը այս տարի վերադարձավ Մայր Արոն Զագրուկից, իր աստվածարանական կողությունը ստանալու մետք:

Տառչ հայրը շեշտեց նաև, որ դասախուական կազմը բարեկաղճորեն կատարել է իր վրա դրվագ լորջ պարտականությունը և ոչ մի շամբ չի խնայել՝ ուսանողներին ոգի, հավաքը և նվիրությունների կողման գործունեության համար:

Հոգևոր ճեմարանի բժիշկն է Հրաչիկ Մամուկյանը, իսկ ճեմարանի գրադարանավարն է Տաճառ Վարդանյանը:

Ոստմնա-դաստիարակչական նպատակների իրագործման համար այս տարի էլ ճեմարանի հարկի տակ կազմակերպվել են մի շարք միջոցառություններ՝ գեկուցումների, հանդիպումների, սուսախմբությունների ձեւվով: Զեկուցումներից հաստկապես կարելի է նշել համաշխարհային եկեղեցական էկումնենիկ շարժմանը նվիրված մի շարք թեմաներ:

1.—«Եկեղեցին ապօռիք աշխարհին մեջ», գեկուցող՝ առ. Դավիթ և ապ. Սահմական:

2.—Մազարար բույր եկեղեցու բարձրաստիճան հոգևորական և Պատոս Մար Գրիգորիոսի միարոպությունի հետևյալ երեք գեկուցումները:

ա. «Էկումնենիկ շարժումը և արևելյան ուղղափառ եկեղեցիների մասնակցությունը այդ շարժմանը»:

բ. «Արևելյան ուղղափառ եկեղեցիների դիրքը եկեղեցիների միության հարցում մեր օրերում»:

գ. «Ավանդության և աստվածաբնության դերը միության հարցում»:

3.—«Մազարար եկեղեցու պատմությունը և դավանանքը», գեկուցող՝ աստվածաբնական գիտությունների դոկտոր, Մայր Աթոռի միարան Վրեժ սրբ. Ներսիսյան:

Ազգային, եկեղեցական, պատմական, ազգագրական, հայագիտական և բնագիտական ու աստվագիտական թեմաների շուրջ դարձյալ ավելի քան 10 շահեկան գեկուցումներ են կարդացվել այս տարի հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ:

Ճեմարանի ոստմնողների կյանքը հետաքրքիր դարձնելու նպատակով այս ոստմնական տարում կազմակերպվել են նաև եռօրյա ճմեռային շրջապատճեն և այցելություններ՝ Աղվերան, Խորվիրապ,

Երևանի պետական պատկերասրահ, թանգարան, ձեռագրաց մատենադարան, Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարան և այլուր: Ուսանողները են չեն մնացել նաև կուլտուրական միջոցառումներից՝ կինոյից, թատրոնից, երաժշտական ներկայացումներից՝ էջմիածնի և Երևանի համերգային դաշտիներում:

Ա. Ստեփանոսի տոնին Հուսիկ եպս. Սահմանյանի ձեռամբ սարկավագ են ձեռնադրվել Գ. լսարանի ուսանողներ Բյուզանդ Գալացյանը և Գրիգոր Հաջյանը: Ուրարակրության աստիճան է շնորհվել Ալսարանից Վաշգան Ավետիքյանին, Մըկրտիչ Դիշերյանին, Խաչիկ Խարագյանին, Արա Շելուկանին, Հովհաննեսի Պալլբյանին, Տիգրան Սահմանյանին, Վահրամ Տերտերյանին և Հրաչ Օղլուգյանին, իսկ դպրության աստիճան՝ Գ. դասարանի ուսանողներ Վարդգես Ավագյանին, Հովհաննես Գրիգորյանին, Ստեփան Դավթյանին, Վումշապուհ Հակոբյանին, Բորիս Մալյանին, Ազատ Մանդալյանին և Օնիկ Կյուուկելյանին:

Համառոտ այս գեկուցումից հետո ու. Հովհաննես ավագ քահանան շնորհակալական խոսք է ուղղում Մայր Աթոռի միաբանությանը, պաշտոնելությանը, բարերարելին և բոլոր նրանց, ովքեր իրենց նյութական և բարոյական օժանդակությամբ սատարել են ճեմարանի աշխատանքներին:

Տեսուչ հայրը տեսչության և դասախոսական կազմի կողմից շնորհակալություն հայտնեց Վեհափառ Հայրապետին՝ Նրա հայրական շերմ վերաբերմունքի համար կրթական այս կարևոր հաստատության հանդեպ: Նորին Սուլը Օծությունն իր գահակալության քանինեկ տարիների ընթացքում միշտ էլ ժամանակ է գտել իր Հայրապետական Աթոռից իշնելու և որպես ուսումնապետ մտնելու ճեմարանի դասարաններից ներս: «Ձեր հայրական հոգածությունը ճեմարանի և մեր հանդեպ բոլորին հայտնի է: Ի դիմաց տեսչության և դասախոսական կազմի թույլ տվեք համբուրել Ձերդ ս. Աջը՝ մաղթելով Ձեզ քաջառողջություն և բեղմնավոր նորանոր տարիներ»:

Այնուհետև տեսուչ հայրը նորին Սրբությանն է ճերկայացնում 1976—1977 ուսումնական տարվա այն առաջադեմ ուսանողներին, որոնք արժանացել են խախոսանքի և հայրապետական օրինության: Ուսանողներն աջահամբուրով ստանում են այս առիթով սահմանված ընծաները.

**Գ. լսարան.**—9,32 միջինով առաջինն է հանդիսանում Սորին սրկ. Մանդալյանը.

9,1 միջինով երկրորդն է հանդիսանում Բյուզանդ սրկ. Գալացյանը.

**Ա. լսարան.**—8,76 և 8,75 միջիններով առաջինն են հանդիսանում Հրաչ Օղլուգյանը և Վահրամ Տերտերյանը.

8,35 միջինով երկրորդն է հանդիսանում Հովհաննեսի Պալոգյանը.

**Գ. դասարան.**—8,91 միջինով առաջինն է հանդիսանում Հայկ Չիլինգարյանը.

8,04 և 8,02 միջիններով երկրորդն են հանդիսանում Ստեփան Դավթյանը և Հովհաննես Գրիգորյանը.

**Ա. դասարան.**—8,12 միջինով առաջինն է հանդիսանում Պետրոս Աստղյանը.

8 միջինով երկրորդն են հանդիսանում Հաջիմանուկ Գանձապետյանը և Արա Տագեսարյանը:

Օրինակելի վարքի համար տեսչությունը ճերկայացնում է պարզնատրման երկու ուսանողների՝ Ա. լսարանից Հովհաննես Ղազարյանին և Գ. դասարանից Հովհաննես Գրիգորյանին:

Մայրնելի լեզվի մեջ գերազանց առաջնորդությունը ցուցաբերելու համար պարզնատրման է ճերկայացվում Սորին սրկ. Մանդալյանը:

Տեսուչ հոր հրավերով խոսք է առնում նաև Վեհափառ Հայրապետը՝ այս հանդիսավոր առիթով մի անգամ և նր պատգամն ու օրինությունը տալու տեսչությանը: Վեհափառ Հայրապետը կրկին անգամ նր բարձր գնահատությանն ու հայրական օրինությանն է արժանացնում հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ կատարված նվիրյալ ու բարեկիդ աշխատողներին:

Վեհափառ Հայրապետը այնուհետև կոչ է անում ուսանողներին, որպեսի նրանք զգան եկեղեցական, ազգային-հայրենասիրական ծառայության գեղեցկությունը և կարուրությունը, որոնց կարիքը շատ է զգում մեր ժողովուրդը՝ Հայաստանում և ի սկիզբու աշխարհի:

Հանդիսատրությունն ավարտվում է խմբովին երգված «Հայր մեր»-ով և Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով: